

Agricultural Policies in OECD Countries: Monitoring and Evaluation 2005

Summary in Danish

Landbrugspolitikker i OECD-lande: Overvågning og evaluering 2005

Sammendrag på dansk

RESUMÉ

Der har kun været en lille ændring i niveauet for producentstøtte siden slutningen af 1990'erne for OECD som helhed. Den er faldet fra 37% af gårdens indtægter i 1986-88 til 30% i 2002-04, men dette støtteniveau blev først nået for syv år siden i 1995-97. Årlige udsving i niveauet for støtte reflekterer hovedsageligt politiske foranstaltninger, der begrænser transmissionen af internationale handelsprisudviklinger til de hjemlige markeder. Politiske reformer har fokuseret på at ændre den måde, hvorpå støtten gives til producenter med et mærkbart skift væk fra produktions-sammenkædede foranstaltninger. Da dette skift meget vel kan tænkes at fortsætte i de kommende år, så vil produktions-sammenkædede foranstaltninger stadig dominere producentstøtten i de fleste lande, opmuntre til udbytte, forvridding af handelen og bidrage til lavere priser på verdensplan på landbrugsråvarer. Herud over er nogle produktsektorer til dato forblevet relativt upåvirkede af reformer, og der er et stærkt behov for at behandle denne utilstrækkelighed. Til trods for at man har bevæget sig bort fra produktions-sammenkædet støtte, så er der kun en meget moderat bevægelse hen imod politikker, hvis mål er klart definerede målsætninger og modtagere. Der kræves også yderligere indsatser for at sikre, at politikken bliver mere transparent under brug, skræddersyet til specifikke resultater og fleksibel med hensyn til at reagere på skiftende prioriteter.

OECD landbrug fortsætter med at være karakteriseret ved støtte på højt niveau og med store forskelle imellem lande.

I 2004 blev værdien af producentstøtte i OECD som helhed vurderet til USD 279 milliarder eller EUR 226 milliarder. Som målt i procenter PSE udgjorde støtten 30% af gårdens indtægter - det samme niveau som i 2003. Inklusive støtte til generelle serviceydelser til landbruget så som forskning, infrastruktur, kontrol samt marketing og salgsfremmende foranstaltninger svarede den totale støtte til landbrugssektoren til 1,2% af OECD BNP i 2004.

I OECD var producentstøtten i 2002-04 under 5% af gårdens indtægter i Australien og New Zealand. Den var i gennemsnit 20% i Canada, Mexico og USA og 25% i Tyrkiet. Ved 34% var støtteniveauet i den Europæiske Union (EU)¹ over OECD's gennemsnit på 30%. Producentstøtte i Japan og Korea var i gennemsnit på omkring 60% og omkring 70% på Island, i Norge og Schweiz.

Siden 1986-88 er niveauet for producentstøtte faldet i de fleste lande, har ligget konstant i Norge og er steget i Tyrkiet. Den største nedgang i niveauet for producentstøtte er sket i Canada, og andre bemærkelsesværdige nedgange var i Mexico (siden 1991-93) og New Zealand. Blandt landene med høj støtte har den største reduktion været i Schweiz. Total støtte til landbruget i OECD er faldet fra 2,3% til 1,2% af BNP mellem 1986-88 og 2002-04. Der er en lignende trend for alle OECD-lande bortset fra Tyrkiet, hvor andelen af total landbrugsstøtte i BNP steg, og afspejlede bl.a. BNP-niveauer og vækst.

Der er ydet store indsatser for at ændre den måde, hvorpå der ydes støtte til producenter, men i nogle sektorer er der kun sket små reformer.

Andelen af de mest produktions- og handelsforvridende former for støtte – de, der er sammenkædet med udbytte og tilførsler – er faldet fra mere end 91% producentstøtte i 1986-88 til omkring 74% i 2002-03. Der er også sket en ydelsesnedgang i sammenkædet støtte ved en reduktion i afstanden mellem producent og priser ved grænsen. I 1986-88 var den gennemsnitlige producentpris i OECD som helhed 60% højere end prisen ved grænsen, og i 2002-04 var afstanden reduceret til 30%. De største reduktioner i afstanden er sket i Schweiz, EU og Norge; lande med et støtteniveau over det gennemsnitlige i OECD. Men det meste af reduktionen fandt sted før de sene 1990'ere. Reduktioner i disse former for støtte er blevet fulgt af betalingsstigninger baseret på område- eller dyreantal eller på historiske berettigelser, som har begrænset indvirkningen på gårdens indtægter, og hvor nogle betalinger skal være i overensstemmelse med betingelserne.

1. Fra 2004 og frem er støttevurderinger beregnet for EU af 25 medlemsstater. De seks ikke-OECD EU medlemsstater (Cypern, Estland, Letland, Litauen, Malta og Slovenien) er omfattet af støttevurderingerne for EU25 men ikke for OECD som helhed.

Mellem 1986-88 og 2002-04 er forskelle i støtteniveauer mellem råvarer aftaget i alle lande; de mindste nedgange var i EU, Japan og Korea og de største i Canada og Schweiz. De største reduktioner i niveau og forbedringer i støttesammensætningen er sket indenfor sektorerne fårekød og korn (andet end ris). Sukker, ris og mælk forbliver de højst støttede råvarer.

EU-udvidelsen var en betydelig proces både for de gamle og nye medlemsstater.

Den 1. maj 2004 kom der ti nye medlemsstater i EU inklusive fire OECD-lande - Den Tjekkiske Republik, Ungarn, Polen og Den Slovakiske Republik. Som et resultat af førtiltrædelsestraktater var samhandelsmønstrene mellem EU25-landene allerede øget, og de forventes at fortsætte hermed efter tiltrædelsen. Det er kun i kornsektoren, at lande udenfor EU25 landene er vigtige importkilder for de ti nye medlemmer. For disse nye EU-lande resulterede tiltrædelsesprocessen i en progressiv forøgelse af støtteniveauet både for producenter og generelle serviceydelser til landbruget. Samtidig med øgningen forbliver niveauet af producentstøtte i de nye medlemsstater lavere end i EU15-landene. Som konsekvens heraf er udvidelsen estimeret til at have reduceret niveauet af producentstøtte i EU med et procentpoint.

Der blev taget beslutning om, hvordan man skulle implementere EU's enkeltbetalingssystemer.

Som en del af 2003 CAP reformen besluttede majoriteten af EU15-landene at begynde implementeringen af enkeltbetalingssystemet i 2005, og de øvrige (Finland, Frankrig, Grækenland, Holland og Spanien) begynder i 2006. Tyskland, Irland, Italien, Luxembourg og Storbritannien valgte at maksimere, hvorimod Frankrig valgte at minimere brugen af afkoblingshensættelse for enkeltbetalingssystemet. Størstedelen vil basere enkeltbetalingen på historiske berettigelser på gårdniveau, hvor Danmark, Finland, Tyskland, Luxembourg, Sverige og Storbritannien vil bruge en blanding af både historiske betalinger på gårdniveau og regionale betalinger. Med undtagelse af Malta og Slovenien implementerede nye medlemsstater enkeltområdebetalingssystemer (SAPS) i 2004, og gav en enhedstakst (gennemsnitlig EUR 48 pr. hektar tværs over de otte) for al landbrugsjord, og alle ti gav "top-op" betalinger. Disse bidrog med stigninger i landbrugsindkomst i alle nye medlemsstater bortset fra Cypern, Malta og Slovenien. Efter SAPS overgangsfasen vil de nye medlemsstater implementere enkeltbetalingssystemet på basis af den regionale model.

Øvrige bemærkelsesværdige udviklinger indenfor støtteprogrammer der fandt sted i 2004.

I USA førte lavere kornartpriser til betydelige stigninger i støtten ydet gennem markedsføringsprogrammer til lån og mod-cykliske betalinger. EU besluttede, at

råvarekædede betalinger for olivenolie, humle, bomuld og tobak gradvist skulle indarbejdes i enkeltbetalingssystemerne fra 2006 (2005 for humle). Det canadiske program 'Landbrugsindkomst Stabiliseringsprogram' udskiftede adskillige indkomststøttede foranstaltninger, og forsikringsprogrammer blev udvidet i Frankrig, Italien, Korea og Spanien. Nogle få lande reducerede skatterne eller tilbød subsidier som kompensation for højere brændstofpriser. Mange lande ydede nødhjælpsbetalinger som svar på vejrkatastrofer.

En vigtig komponent i programmet 'Swiss AP 2004-07' er den gradvise afskaffelse af mejerikvoter. USA annoncerede afskaffelse af tobakskvoter fra 2005 og erstattede dem med en overtagelsesbetaling af en 10-årig kvota. Større fleksibilitet blev introduceret i justeringssystemet for risproduktionen i Japan, hvor regeringsopkøb nu er blevet bestemt ved tilbud i stedet for ved faste priser. Norge har øget de private handelsmuligheder for mælkekvoter.

Landbrugs-miljømæssige og fødevarerpolitiske politikker udvikles fortsat.

Australien, Canada, Mexico og USA introducerede foranstaltninger til forbedring af vandfordelingen og/eller -anvendelse. Norge etablerede rammerne for bedre koordination og målrettede landbrugs-miljømæssige betalinger. Miljømæssige kryds-overensstemmelsesforhold vedrørende støttebetalinger blev bindende i EU og blev introduceret i Japan. Danmark og Norge hævdede skatterne på landbrugsforurenende stoffer. Adskillige lande implementerede sporingsystemer, også for GMO'ere, eller omstrukturerede fødevareregulativer og -administrationer.

Handelsaftaler og WTO landbrugspanel-uoverensstemmelser vil influere på reformprocessen.

I 2004 var næsten alle OECD-lande involveret i enten at konkludere eller opstarte implementeringen af bilaterale eller regionale handelsaftaler. Mens disse generelt omfatter en landbrugskomponent, så er sensitive produkter ofte fritaget for liberaliseringsforpligtelser. Efter at have været gået i stå september 2003, blev Doha Development Agenda (DDA) runden af handelsforhandlinger fornyet i 2004. Der blev gjort fremskridt indenfor etablering af rammer for landbruget, men mange af de vigtige detaljer skal der stadig forhandles om. Mens bilaterale/regionale aftaler kan udløse nogle politiske justeringer, så er der et stort behov for fremgang på det multilaterale niveau for at puste liv i den landbrugspolitiske reformproces.

Delvis som et resultat af forsinkelsen af at komme til en konklusion i DDA øges antallet af landbrugsrelaterede WTO paneldiskussioner. Mens både OECD- og ikke-OECD-lande har været klagerne, så har OECD-lande næsten altid været besvarerne. Panelerne har dækket et bredt område af spørgsmål inklusive hjemlige betalinger,

eksportsubsidier, arrangementer til markedsadgang, statshandelsforetagender og plantesundhedsmæssige foranstaltninger. Udbyttet af disse paneldiskussioner får vigtige konsekvenser både for den hjemlige politiske reform og for de multilaterale forpligtelser, der forhandles om i øjeblikket.

© OECD 2005

Dette sammendrag er ikke en officiel OECD oversættelse.

Reproduktion af dette sammendrag er kun tilladt på betingelse af, at OECD copyright og titel på den originale publikation nævnes.

Sammendrag på flere sprog er oversatte uddrag af OECD publikationer, der oprindeligt blev publiceret på engelsk og fransk.

De er gratis tilgængelige på OECD Online Bookshop www.oecd.org/bookshop/

For yderligere oplysninger kan man kontakte afdelingen OECD Rettigheder og Oversættelser,
Direktoratet for Offentlige Anliggender og Kommunikation.

rights@oecd.org

Fax: +33 (0)1 45 24 13 91

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal
75116 Paris
Frankrig

Besøg vores website www.oecd.org/rights/

